

Cartea a apărut sub auspiciile **Fundației Dacia, Centrul Cultural „Sextil Puşcariu”** din Braşov. După cum însuşi autorul afirmă, pe coperta 2, ea are un tiraj de 10.000 de exemplare în limbile română, engleză, franceză, germană şi italiană. „Este distribuită gratuit, scopul său fiind acela de a contribui la cunoaşterea unor aspecte privind istoria poporului român”. Tot acolo, L.P. mulţumeşte autorilor din ale căror lucrări s-a inspirat, „adăugând modesta noastră contribuţie la realizarea acestui compendiu”.

Trebuie spus de la început că această parte, respectiv coperta 1 şi coperta 2, reprezintă „contribuţia” directă şi parţial corectă a autorului: corectă în cazul în care „ne-am inspirat” este acelaşi lucru cu „am copiat”, cu sau fără acordul autorilor. Dar asta este altă chestiune, posibil de rezolvat între „autor” şi autori. În ceea ce mă priveşte, eu mi-am dat consimţământul verbal, cu condiţia de a nu mi se răstălmăci sau modifica textul. Voi arăta la locul potrivit dacă această convenire s-a respectat sau nu.

Intenţia mea a fost de a aborda cartea ca unul care i-am furnizat d.lui L.P. pagini bune de bibliografie românească şi străină, inclusiv lucrări proprii. Ştiind ce lucrări i-am oferit, m-aş fi aşteptat ca sub titlul extrem de ispititor dar şi de angajant, *Transilvania, Terra Dacica*, să se găsească reunite, fluent şi logic, în primul rând acele adevăruri ale istoriei românilor care singure sunt în măsură să dea răspunsuri inatacabile asupra etnogenezei, continuităţii şi civilizaţiei noastre. Dar, din păcate, încă de la p. 9 îţi pui întrebarea dacă volumul merită a fi citit, dacă el este o carte sau o farsă. Pentru a demonstra acest lucru nu mă voi referi la tot conţinutul, din simplul motiv că ar mai rezulta o carte, ci voi oferi câteva exemple, fără ca acestea să fie şi cele mai „reprezentative”.

Semnul de întrebare de mai sus apare încă din sumar, la pagina amintită, prin nefericita formulare a **Cap. I: Lumea traco-geto-dacică – vatră a unei străvechi civilizaţii materiale şi culturi spirituale**. Corecte ar fi fost, după cum se folosesc în toată literatura istorică şi în toate ţările, sintagmele „cultură materială” şi civilizaţie, cea din urmă implicit (şi) spirituală. Conţinutul termenilor se dovedeşte a-i fi sau indiferent, sau străin autorului. Întrucâtva străină îi este şi perioada de formare a poporului român, pentru că altfel nu ar fi formulat **Cap.III.Etnogeneza poporului român în epoca migraţiei popoarelor, un miracol şi o realitate istorică**. Formularea scoate poporul român din drepturile sale istorice şi-l pune în aceeaşi oală cu „popoarele migratoare”. Cine a văzut migrând un popor deja constituit? Este adevărat că încheierea procesului de formare a poporului român are loc în secolele VIII-IX d.Hr., dar sintagma **etnogeneza** nu se traduce decât prin „naşterea poporului, de popor”, indiferent care ar fi acela. Or, etnogeneza românilor are loc în timpul apartenenţei Daciei la Imperiul Roman. Altfel am fi obligaţi să spunem că etnogeneza francezilor se datorează şi se petrece în momentul în care în Gallia pătrunde tribul francilor germani, de la care

și vine numele țării. La fel hispanicii, lusitanii etc. Denumirea de vlahi dată autohtonilor de către slavi și germani subliniază faptul că și unii și alții au găsit aici un popor vorbitor de limbă latină. Românii s-au numit întotdeauna români sau rumâni. Însuși Imperiul Romano-Bizantin se intitula Romania, explicația fiind aceeași.

Titlurile de capitale sunt cu atât mai surprinzătoare cu cât conținutul acestora le dezmințe, cea mai mare parte a citatelor servind „cauza” cărții. De aici se vede limpede că autorul nu a pornit de la datul istoric, ci de la o idee preconcepțată, a lui sau a altuia, căreia a căutat să-i subordoneze diversele citate. Din păcate pentru L.P. și din fericire pentru lector, citatele inserate desființează practic intenția autorului. Exemplul cel mai bun este tocmai capitolul etnogenezei românilor, citatele de acolo fiind clare în privința începutului procesului de formare a poporului român, **etnogeneza** cu un alt cuvânt, în vremea Imperiului Roman, și nu în epoca migrațiilor. În epoca migrațiilor procesul se încheie și românii sunt atestați ca popor, atât arheologic, cât și în mărturiile scrise.

Dacă în acest capitol sau în alte câteva se poate vorbi despre o tratare acceptabilă a subiectelor, există capitale sau subcapitale în care nici citatele alese, nici istoricii nu mai pot îndrepta nimic, „contribuția” personală a autorului dovedindu-se într-adevăr de domeniul miracolului.

Să le luăm pe rând.

Dacia inițiatică. 1. Primul alfabet a aparținut dacilor (p. 235).

Întrebarea care se impune de la început este: de ce nu au scris dacii dacă aveau alfabet, mai ales dacă ei l-au și inventat? Cum de nu avem știri despre acesta de nicăieri? A spune (și a scrie) că „scrierea pictografică” de pe tăblițele de la Tărtăria reprezintă cel mai vechi alfabet ...dacic reprezintă una dintre cele mai mari descoperiri ale epocii noastre. „Survolarea” deliberată a câtorva mii de ani mi se pare nu doar de neconcepțuit, ci și revoluționar-anecdotică: este prima dată când aflăm știri despre dacii din epoca de piatră! Și chiar dacă ne-am referi numai la dacii istorici: unde este alfabetul lor și câte relicte ale scrisului lor s-au păstrat? Faptul că știau să scrie, folosind deopotrivă alfabetul grec și pe cel latin, este foarte adevărat. De nicăieri însă nu rezultă că ei au avut un alfabet propriu; „amănuntul” nu ar fi scăpat scriitorilor antici, care deseori au avut cuvinte de laudă la adresa strămoșilor noștri de loc și a civilizației lor. Atunci, de ce să forțăm noi lucrurile? Doar de dragul de a fi „originali”?

2. Sanctuarul de la Șinca.

Precizez mai întâi că este vorba despre Șinca Veche, județul Brașov, localitate despre care Nicolae Iorga a scris rânduri deosebit de frumoase, elogiind deopotrivă sătenii și personalitatea cea mai cunoscută născută aici, neobositul dar și nefericitul cărturar Gheorghe Șincai. Lecturarea capitolului amintit (p. 244-247) te pune pe gânduri: este uimitor cum dintr-o sumă de fapte și monumente reale, palpabile, toate înnobilate de istorie, L.P. a „reușit” să obțină o ficțiune și un fals greu de întrecut de viitorime. Bisericile rupestre de acolo sunt considerate de autor „**Mănăstirea săpată în piatră sau Templul Dacic de la Șinca Veche**” (p. 244). L.P. nu are timp istoric, nu are treabă cu religiile, cu popoarele; el vrea doar atât: ca lumea să afle odată pentru totdeauna că bisericile ortodoxe de la Șinca Veche sunt temple

dacice! Pentru a fi convingător, recurge la detalieri: „Existența celor două altare întărește convingerea unora că acest locaș nu a fost săpat de creștini, deoarece nicăieri nu s-a auzit de o biserică cu două altare” (p. 244). Dacă L.P. ar fi văzut „monumentul” măcar într-o fotografie și ar fi avut minime cunoștințe de arhitectură religioasă, ar fi fost de așteptat să încerce a îndrepta afirmația conform căreia am avea de-a face cu o „biserică cu două altare”. Îl anunț că sunt două altare pentru că sunt și două biserici, fiecare cu compartimentarea specifică epocii în care a fost „scobită în gresie”, după cum au scris istoricii care s-au ocupat de ele. Apoi, enormitățile se țin lanț, mutându-se de fiecare dată în alte planuri „științifice” și temporale: „...cei care au cutezat aici doar din interes științific, mult prea puțini și prea grăbiți, au găsit urmele unei posibile așezări dacice, peste care romanii au construit un castru, arheologii de ocazie găsind aici o monedă de aur din perioada lui Tiberiu, dar și numeroase vestigii dacice” (p. 245). Este în această frază (și este departe de a fi singura) o adunătură de falsuri, de minciuni și de insulte la adresa celor care de-a lungul a peste 200 de ani s-au oprit asupra bisericuțelor, încât nu poți decât să condamni un asemenea mod de a prezenta lucrurile, mai concret spus de a falsifica în mod voit, din dorința de a-ți etala neputința științifică. Este o frază care te pune pe gânduri când te gândești că volumul a ajuns în școli sau în mâinile unor persoane care nu din vina lor nu au o pregătire care să le permită a discerne între adevăr falsul istoric deliberat. Ei vor lua de bune, ba vor și colporta „informațiile” lui L.P., unii și din ceea ce numim patriotism local. L.P. nu are cunoștință și nici nu vrea să audă că „monumentul” a stat în atenția unor mari savanți români și străini și că în deceniul patru al secolului trecut a constituit o preocupare de restaurare pentru Comisiunea Monumentelor Istorice din România. Consider inutil să-i înșir aici lungă listă a cărturarilor care au poposit aici, deloc „grăbiți”, pentru că tot nu l-ar interesa. Îl înștiințez însă că peste monument (așa cum reiese din textul de la aceeași pagină) nu au fost găsite „urmele unei posibile așezări dacice peste care romanii au construit un castru”, pentru simplul motiv că așezarea dacică (sigură și nu posibilă) se află în cu totul alt loc, cu câteva sute de metri mai spre munte, tot pe Dealul Pleșu. Este o așezare de meșteri olari, care produceau și comercializau ceramică pe scară largă, dovadă și prezența acolo a monedei din timpul împăratului roman Tiberius. Iar moneda nu a fost găsită în templu, ci în așezarea dacică, așezare cercetată sistematic chiar de către subsemnatul și nu de amatori; iar moneda este de argint și nu de aur; cât privește castrul roman ridicat peste templu și (implicit) peste așezarea dacică (după cum din nou reiese din textul de la p. 245), cititorul nici nu mai trebuie avizat că are de-a face cu altă enormitate și invenție a lui L.P., din descriere putând să-și dea seama de noul fals, tot intenționat și tot gratuit. Enormitate este și presupunerea că un anume „amfiteatru” situat „...la doar trei kilometri, pe drumul de țară ce duce la mănăstire (...)” ar fi de fapt un „stadion” ori „ruinele unei vechi așezări dacice”. Mai întâi pentru că nici unul dintre obiective nu se află la o depărtare mai mare de un kilometru de sat; la trei kilometri nu mai există nici un drum spre mănăstire, pentru că ea se află la câteva sute de metri de la ultima casă, spre sud. Apoi, respectivul „stadion” (sau „amfiteatru”) nu este altceva decât negativul unei cariere de piatră din care localnicii și-au

luat zeci de ani materia primă pentru construirea caselor. Dl. L.P. nici măcar nu și-a pus întrebarea cum de un asemenea monument nu a fost observat de nimeni aproape 2.000 de ani, devenind brusc ceea ce trebuie dovedirii continuității românilor.

Există și alte afirmații, la fel de „originale”, asupra cărora nu mă opresc, mai puțin din lipsă de spațiu și mai mult din jenă că trebuie să iau atitudine față de ele. Il informez însă pe L.P. că realitatea de la Șinca Veche este mult mai simplă, mai caldă și reală și nu merită a fi schilodită de dragul „originalității”. La Șinca Veche, „Pe Crețu”, cum menționează izvoarele, a existat un complex monahal modest, ca majoritatea celor din Țara Făgărașului, din care făceau parte și cele două biserițe „scobite în gresie de Perșani” (în localitate au existat la un moment dat cinci mănăstiri, una revenind după 1775 localității nou înființate, Șinca Nouă). Ele sunt departe de a fi unice, având numeroase analogii arhitecturale în România, începând cu biserițele săpate în cretă de la Basarabi; ca plan au corespondențe chiar în biserici din satele apropiate din Țara Oltului (Viștea de Jos și Voivodenii Mari, spre exemplu). Săpate în piatră, ele sunt singurele din această zonă care au scăpat de pârjolul generalului Buckow (3 iunie 1761).

3. Capitolul **Brașovul – loc al fenomenelor inexplicabile?** (p. 256) este încă un prilej de exagerări făcute fără reținere. Suficientă pentru a demonstra acest lucru ar putea fi doar afirmația: „Să amintim doar câțiva oameni de știință care au ajuns la concluzia că **Dacia a reprezentat leagănul civilizației europene**” (p. 256). Oricât am fi de patrioți sau de local-patrioți, când faci asemenea afirmații se impune o cât de mică circumspecție, mai ales pentru că respectivii învățați nu au spus niciodată tranșant așa ceva, ci doar au relevat contribuția teritoriilor românești la dezvoltarea civilizației europene. Este păcat să intrăm în derizoriu, spre exemplu, atribuindu-le dacilor toate marile descoperiri tehnice ale antichității: „...roata, plugul, jugul, căruța cu două, trei și patru roți...”. Lipsește calculatorul! Oare câte popoare ale antichității se răsucesc acum în mormunte la aflarea acestei vești? Ce or fi făcând hititiții, spre exemplu?

Intrând „serios” în tratarea subiectului enunțat în titlul capitolului, L.P. oferă „...câteva din descoperirile arheologice efectuate în zona județului (de ce nu în județul?) Brașov, care subliniază vechimea populației de pe acest teritoriu”. Și, ca să concretizeze, L.P. spune: „Recent, la doi kilometri mai sus de locul numit Belvedere de pe Drumul Poienii, și la câteva minute de mers pe jos de la șosea, au fost descoperite ruinele unei cetăți foarte vechi, care se presupune că ar putea fi chiar Cumidava dacică. Ceramica descoperită aici datează conform primelor cercetări, din perioada statului dac liber” (p. 258).

Am să-i las și eu deocamdată, ca și L.P., anonimi pe cei doi descoperitori ai încă unei *Cumidave* dacice, descoperitori care au reușit să pună pe jar televiziunile și presa locală, iar pe drumuri câțiva reputați arheologi de la Cluj și Alba Iulia. Spun doar că pe vremea marii lor descoperiri cei doi erau studenți la Medicină în Brașov. În ceea ce privește „cetatea foarte veche” de pe Drumul Poienii îl informez pe L.P. că deocamdată acolo nu s-a descoperit nici măcar un ciob de la turiștii foarte recenți, ceramica dacică despre care i s-a povestit fiind o invenție a celor doi, împreună cu care și cu alți colegi

arheologi am reușit să adunăm o tolă de cartușe din primul război mondial, fabricate între 1905 și 1914, din care păstrez câteva. Zidurile cetății dacice nu sunt altceva decât metereze din spatele cărora armata supraveghea drumul Brașov-Câmpulung, poziția fiind foarte bună. Asemenea metereze și locuri de încartuire temporară există la Codlea, Homorod-Haltă (spre Făgăraș), Bunloc, Racoș-Dealul Negru, Galați-Făgăraș etc., toate pe marile artere de circulație. A le declara pe toate acestea drept cetăți dacice mi se pare cam mult: poporul dac ar fi singurul din lume cu măcar o fortificație la un kilometru pătrat de teren.

În ceea ce privește identificarea și localizarea acestor metereze cu Cumidava dacică, îi fac cunoscut „istoricului” L.P. că aceasta se află pe Dealul Cetății de la Râșnov, confirmată de o inscripție romană demult celebră, descoperită în castrul de lângă râul Bârsa. Dar, se vede o dată în plus că autorul în loc să dea crezare unor savanți români recunoscuți în toată lumea, ia de bună dezinformarea entuziastă dar bine calculată a doi tineri amatori de arheologie, altfel lăudabili pentru efortul și dorința de a face descoperiri senzaționale.

Uitând ce a scris la p. 258, L.P. își pune chiar pe pagina următoare întrebarea dacă nu cumva *Cumidava* dacică este la Pietrele lui Solomon. Asta conform unei judecăți atât de întortocheată încât șterge cu buretele toate afirmațiile anterioare. Nu era mai simplu să dea cu banul? Poate cădea „Pajură”!

4. Sanctuarul de la Racoș (p. 259).

Subliniind că în mod surprinzător L.P. spune câteva lucruri corecte față de cercetările de acolo, între care și faptul că este vorba despre un *Munte Sfânt* asemănător celui de la Grădiștea Muncelului, nu pot să nu mă opresc supra concluziilor sale mai mult decât originale: „Se pare că în secolele V-IV î.e.n. aici exista un regat puternic, bine clădit și apărat. După mai mult timp, aici s-au construit alte sanctuare, iar ulterior cuceririi romane sanctuarele dacice au fost parțial distruse, peste ele fiind înălțate altele noi” (p. 260).

Este adevărat că subsemnatul (și nu numai eu) am afirmat și adus argumente arheologice în favoarea existenței în zonă a unui regat dacic anterior lui Burebista (posibil condus de cunoscutul Oroles), dar evenimentul se petrecea după anul 200 î.Hr. La fel de adevărat este că pe Tipia Ormenișului (de la Augustin, nu de la Racoș) s-a constatat o locuire dacică din secolele V-IV î.Hr. Dar nicăieri și niciodată, subsemnatul sau altcineva nu am afirmat că a existat „...un regat puternic, bine clădit (p. 260) și apărat”. Dacă dacii ar fi avut regate în secolul V î.Hr., sigur i-ar fi avut ca învățăcei pe greci, în ciuda faptului că lumea cunoaște fenomenul invers.

Pentru informare, îi recomand lui L.P. să consulte monografia recent apărută.

5. Uluitoarele descoperiri dacice de la Săcele (p. 260).

Într-adevăr uluitoare! Modul în care L.P. „tratează” „...sanctuarele circulare mai mari decât cele de la Sarmizegetusa și Racoș” (p. 262), sistemul de fortificații de pe Bunloc etc., te pune realmente pe gânduri. De data aceasta este nominalizat și descoperitorul („...medicul Totoianu, p. 260), precum și arheologii care s-au deplasat la fața locului („...domnul arheolog Angel Istrate și doamna arheolog Daniela Istrate...”) (p. 261). În

urma vizitei acestora (pe Bunloc, n.n.) „...fără îndoială s-a constatat că ruinele și configurația acestora sugerează un sistem complex de fortificații care în teorie nu poate să aparțină decât dacilor” (p. 261).

Sunt afirmații atât de apăsător scrise încât pot fi crezute fără reținere de către cei neinițiați. Ele sunt urmate de divagații din care aflăm că turismul săcelean ar avea de prosperat, s-ar crea o mare bază pentru „sporturi hibernale”, zboruri cu parapanta sau deltaplanul etc., mijloace prin care ar putea „...în scurt timp să iasă din negura timpului o așezare dacică în partea superioară a dealului Bunloc” (p. 261). Care fortificații, care sanctuare înainte de cercetarea sistematică? Cu puține zile în urmă ar fi trebuit să se încheie săpăturile celor doi arheologi numiți în carte de către L.P. Care sunt rezultatele?, pentru că la data publicării volumului totul avea izul unei variante arheologice a anecdotei cu pielea ursului din pădure. Este inadmisibil să induci în eroare de așa manieră autoritățile locale, altfel pe drept interesate în a cunoaște și valorifica patrimoniul de pe raza municipiului lor. Sunt primul care m-aș bucura ca afirmațiile să se confirme, deși nu exclud posibilitatea existenței unor amenajări de încartiruire de trupe sau metereze moderne, tocmai pentru a supraveghea cele două artere de circulație de la baza dealului: Brașov-Predeal și Brașov-Vălenii de Munte. Am oferit alte exemple mai înainte; acestora li se adaugă hotărnicile vechi făcute de proprietarii de păduri, cuptoarele de ars piatra de var etc.

În paranteză fie spus, media brașovene au luat de bune și au colportat „descoperirile”, beneficiarii neavizați nefiind în măsură să discearnă între adevăr și fabulație. Exemplul cel mai penibil îl oferă „Monitorul Expres” din ziua de miercuri, 4 mai 2005, care titrează pe prima pagină; **„Încă o Sarmizegetusa, la Săcele. Un arheolog amator, medicul Vlad Totoianu, a descoperit la Săcele, sus în culmea Bunlocului, un sanctuar dacic mai mare chiar decât cel de la Sarmizegetusa”**. Subiectul este dezvoltat în pagina 12, sub titlul **„Miracolul de la Săcele”** semnat de Cornelius POPA, pe baza declarațiilor acelorși arheologi. Acolo se afirmă că fortificația ar face parte dintr-un sistem de apărare care se întinde până în Pasul (și nu pasul!) Bratocea. Este foarte adevărat, și asta pentru că și în Pasul Bratocea au fost amenajate întărituri deosebite în primul și al doilea război mondial!

Să revenim însă la încheierea total sofistică a lui L.P. la acest capitol: „Felul în care au decurs lucrările la Săcele va putea servi drept exemplu și altor autorități locale aflate în cunoștință de cauză asupra posibilelor valori de patrimoniu pe care le-ar putea exploata” (p. 262). Ferească Sfântul!

Nu mă voi opri asupra altor afirmații fără nici un fel de acoperire, cele mai multe izvorâte dintr-un amestec nefericit, nedorit și demult depășit de „dacism” sau de „tracism”. Enumăr doar câteva titluri care vorbesc de la sine: **7. Contribuția dacilor la ridicarea gradului de civilizație al romanilor** (p. 263); **Scrisul la daci**, (p. 279); **9. Zalmoxis un inițiat al „lupilor” din Carpați** (p. 280); din care aflăm cu mândrie dacică de ce „Nu întâmplător, centrul comercial de la intrarea în cartier” (Valea Cetății, n.n.) se numește Centrul Comercial Decebal, pe motivul că el „...comunică cu Pietrele lui Solomon” (p. 283). În capătul aceleiași logici, recent au apărut și Cramele lui Decebal. **11. Teritoriul vechii Dacii – leagănul civilizației** (p. 295); **12. Jurământul lui Hipocrates a aparținut lui Zalmoxis (...)** (p.

304); **13. Noi i-am învățat pe egipteni să facă piramidele. Piramida de pe Toaca din Ceahlău este mai veche decât piramida lui Keops** (p. 313); **14. Solomonariumul din Scheii Brașovului**, cu subcapitole absolut năucitoare: „**Să fie Pietrele lui Solomon – Solomonariumul unde erau inițiați șamanii daci conduși de Deceneu și urmașii săi templul lui Kronos (Zalmoxis)? Dacă Sarmizegetusa Regia era capitala administrativă a Regatului Dac, erau Cumidava, Pietrele lui Solomon, Zona Săcele centrul spiritualității dacice? Brașov – Krontadt, orașul lui Kronos?** Etc.

Realmente devii invidios că nu ai avut asemenea idei înaintea lui L.P. Nici măcar lingviștilor și istoricilor sași nu le-a trecut prin cap de unde vine numele urbei întemeiată de ei: în nici un caz de la Kran, care în germană înseamnă ienupăr, ci de la Tâmpa=Kronos la daci. Ce facem atunci cu Kronstadt-ul de la Marea Baltică? Nu ar fi timpul ca el să fie revendicat pe seama românilor ca urmași direcți ai dacilor?

Pertinente unele afirmații referitoare la junii brașoveni, dar, din păcate, neargumentate cum s-ar fi convenit cu studii ale multor etnologi români și străini, unele foarte valoroase scrise chiar de către sașii brașoveni (J. Teutsch etc.).

Ilustrația este excelentă, dar numai calitativ, sursa *Internet* fiind evidentă. În conținut, însă, te afli din nou la bunul plac al „autorului”. Ofer, spre exemplificare, subcapitolele „**Măști**” (p. 389-390) unde este vorba de importuri de bronz și nu de artefacte dacice, capitolul „**Monede**” (p. 393) din care ni se oferă „Zece tetradrahme descoperite la Thasos” (p. 397), L.P. neștiind că respectivele piese erau bătute de monetarii greci din Thasos dar ele au fost găsite în Dacia. Cel mai pitoresc este capitolul **Unelte agricole și veselă** (p. 403). De acolo aflăm că uneltele agricole ale dacilor constau din lănci, topoare și cuțite de luptă (p. 413), zăbale (p. 411), din nou cuțite de luptă (p. 413), creuzete și foarfeci (p. 414), arma celebră și temută a dacilor (sica, p. 417), cleștii de fierari (p. 418), dălți, perforatoare și punctatoare din fier (p. 419). Dar cea mai interesantă „unealtă agricolă” mi se pare a fi frigarea de la p. 422, altfel furcă regală de la *Sarmizegetusa Regia*. Mă și întreb ce caută grebla autentică de la p. 423 între uneltele agricole?

Mă opresc aici cu exemplificările în măsură să arunce un mare semn de întrebare asupra utilității acestei „cărți” și a altora asemenea ei. Îngrijorătoare nu este însă numai „cartea” în sine, pentru că nimeni nu poate fi împiedicat să-și publice gândurile. Dar una este să ai personal ceva de spus, și alta să metamorfozezi de așa manieră operele unor învățați de nimeni contestați încât să ajungi la un produs penibil, lipsit de orice substanță științifică.

Cu atât mai surprinzătoare este „girarea” științifică a volumului de către academicianul Alexandru Surdu. Acesta, foarte probabil fără a-și pune vreun semn de întrebare asupra conținutului volumului, scrie pe coperta 4: „O lucrare interesantă, care deschide noi orizonturi de cunoaștere despre arealul dacic din Transilvania și în special cel din zona Brașovului, cu precădere de la Pietrele lui Solomon, Valea Cetății-Brașov și de asemenea, ultimele descoperiri arheologice de la Săcele”. Sau rândurile nu-i aparțin, pentru că topica lor este în suferință.

Nu știu dacă domnia sa a semnat în cunoștință de cauză sau nu, dar

despre „noi orizonturi” de cercetare cu asemenea „capodopere” nu poate fi vorba. Și pot să spun că nu mă înșel.

Convingerea mea este că asemenea „cărți” nu au ce căuta în rafturile bibliotecilor, din România sau de aiurea, în primul rând pentru că nu știi unde să le încadrezi: la falsuri?, la ignoranță?, la reavoință? Deși există și o altă variantă: să fie acceptate dar trecute în categoria lucrurilor inutile și păgubitoare pentru imaginea generală a istoriografiei române și a istoriei poporului român.

Nu m-am oprit asupra unor termeni sau asupra ortografiei, care nu pot fi puși sigur pe seama „autorului”. Din noianul greșelilor precizez doar două: la creștini nu există crucea *grammata*, ci *gammata* (p. 138); infinitivul și imperativul verbului „a fi” sunt *moduri* diferite, care ar trebui respectate (p. 259, rândul 16 de sus). Conjugarea verbelor are totuși niște reguli!

Închei reamintind afirmația lui L.P. de pe coperta 2, referitor la scopul editării „cărții”: „...de a contribui la cunoașterea unor specte privind istoria poporului român”.

Cu siguranță decizia aparține cititorului.

(Florea Costea)